

Uuringu dokument

Metsaühistute arengu analüüs

Koostanud: SA Erametsakeskus, arendusüksus

Tallinn 2013

SISUKORD

1. Uuringi eemärgid ja tegevused	3
2. Metoodika.....	4
2.1. Metsaühistu juhtide küsitlus	4
3. Metsaühistute poolt pakutavad teenused	5
3.1. Mismoodi kavandab metsaühistu oma tegevusi	5
3.2. Milliseid kommunikatsioonikanaleid kasutab metsaühistu.....	5
3.3. Milliseid teenuseid pakub metsaühistu	6
3.4. Teenused, mida metsaühistud võiks veel pakkuda	6
3.5. Teenuste kvaliteedi muutus	7
3.6. Kuidas metsaühistu saab juurde uusi liikmeid	8
4. Koostöö	9
4.1. Koostöö teiste metsaühistutega	9
4.2. Koostöö konsulentidega	9
4.3. Koostöö Eesti Erametsaliiduga.....	10
4.4. Koostöö SA-ga Erametsakeskus (EMK).....	11
4.5. Koostöö ühistute poolt loodud üle-eestiliste majanduskoostöö organisatsioonidega	12
4.6. Koostöö teadusasutustega	12
5. Ühistegevuse olevik ja tulevik.....	14
5.1. Hästi toimiv metsaühistu.....	14
5.2. Metsaomanike ühistegevus ja arengusuunad	14
5.3. Metsanduse tugisüsteem tervikuna	15
6. KOKKUVÕTE.....	17
7. LISAD.....	18

1. Uuringi eemärgid ja tegevused

Metsaseadusega on määratud, et metsaühistu on mittetulundusühing ja tulundusühistu, mille põhikirjakohane tegevus on metsa majandamine ning mille liikmed on füüsilised ja eraõiguslikud juriidilised isikud, kellel on metsamaa.

Metsaühistud on mõeldud piirkondlikele ja ühiste huvidega erametsaomanikele. Eesti ligemale 100 000 erametsaomanikust on metsaühistutega ühinenud ca 5200 ehk 5,2 protsenti metsaomanike üldarvust. Seevastu ühistutesse koondunud metsaomanike omandis oleva erametsamaa pindala on ligikaudu 300 000 ha ehk üle neljandiku erametsamaa kogupindalast.

Lisainfot ühistute kohta leiate erametsanduse portaalist <http://www.eramets.ee/metsaühistud/>

Käesolev uuringu viidi läbi, et hinnata ja analüüsida metsaühistute arenguid, tegevusi ja tulevikuvaateid. Uuringu tulemusena valmiv dokument on taustinformatsiooniks ja sisendiks erametsanduse tugisüsteemi arengukava koostamisel.

2. Metoodika

2.1. Metsaühistu juhtide küsitlus

Metsaühistu juhtide küsitlus viidi läbi arvutipõhise küsitlusena. E-posti teel saadeti kõikidele metsaühistu juhtidele kiri, kus teavitati küsitlusest, küsitluse eesmärkidest ning lisatud oli küsitluse asukoha link Google Drive keskkonnas. Küsimused olid peamiselt kirjeldavad, mistõttu statistilist analüüsi enamus vastuste põhjal ei ole võimalik teha. Pidasime oluliseks saada metsaühistu juhtidelt isiklike arvamusi ja praktikaid ühistute ja erametsanduse tugisüsteemi arengu teemadel.

SA Erametsakeskus andmetel on 2013. aastal aktiivselt tegutsevaid metsaühistuid 29. Aktiivseteks loeme metsaühistu, kes on SA-le Erametsakeskuse teada andnud oma kontaktandmed, et kajastada need erametsanduse portaalis <http://www.eramets.ee>. Portaalist leiavad metsaomanikud hõlpsasti üles just nende piirkonnas tegutsevad metsaühistud. Google Drive keskkonda laekus 19 täidetud küsimustikku.

3. Metsäühistute poolt pakutavad teenused

3.1. Mismoodi kavandab metsäühistu oma tegevusi

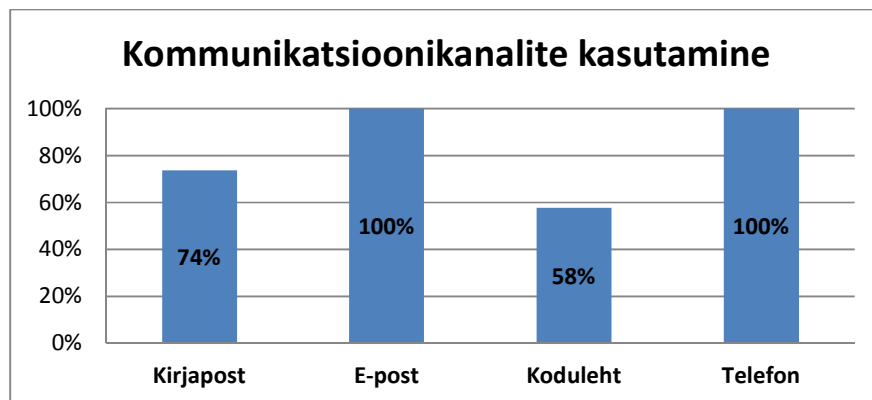
Metsäühistud kavandavad oma tegevusi suhteliselt sarnaselt. Peamiselt on tegevuste planeerimise aluseks liikmetelt saadud informatsioon soovide ja vajaduste kohta. Soovidest ja vajadustest saadakse teada päris mitmeti. Kõige levinumad meetodid on jooksvalt informatsiooni kogumine, küsitlused, otsene suhtlemine (küsitakse telefoni teel, e-posti teel) ja üldkoosolekud. Ka konsulentidelt saadakse informatsiooni nõustamiste käigus kogutud metsaomanike soovide ja muudest huvidest. Samuti pöörduvad metsaomanikud ise oma soovidega metsäühistute poole.

Kui andmed on kogutud, koostab juhatus tegevusplaani ja esitab üldkoosolekule kinnitamiseks. Oluliseks aspektiks planeerimise juures on eelarve võimalused.

Üks metsäühistu märkis tegevuste planeerimisel ära ka metsäühistu arengukava, mida üldkoosolekul kord aastas üle vaadatakse. Metsäühistute arengukavad võiksid aidata metsäühistuid oma tegevuste kavandamisel. Arengukavas võiksid tegevused olla mõõdetavad ning ühistu liikmetele ning laiemale üldsusele arusaadavad.

3.2. Milliseid kommunikatsioonikanaleid kasutab metsäühistu

Kõik metsäühistud kasutavad suhtlemisel metsaomanikega telefoni ja e-posti. 74% ühistutest kasutab ka kirjaposti. Usutavasti küll mitte igapäevase töö tegemiseks. 58% metsäühistutest on kasutusel oma koduleht.

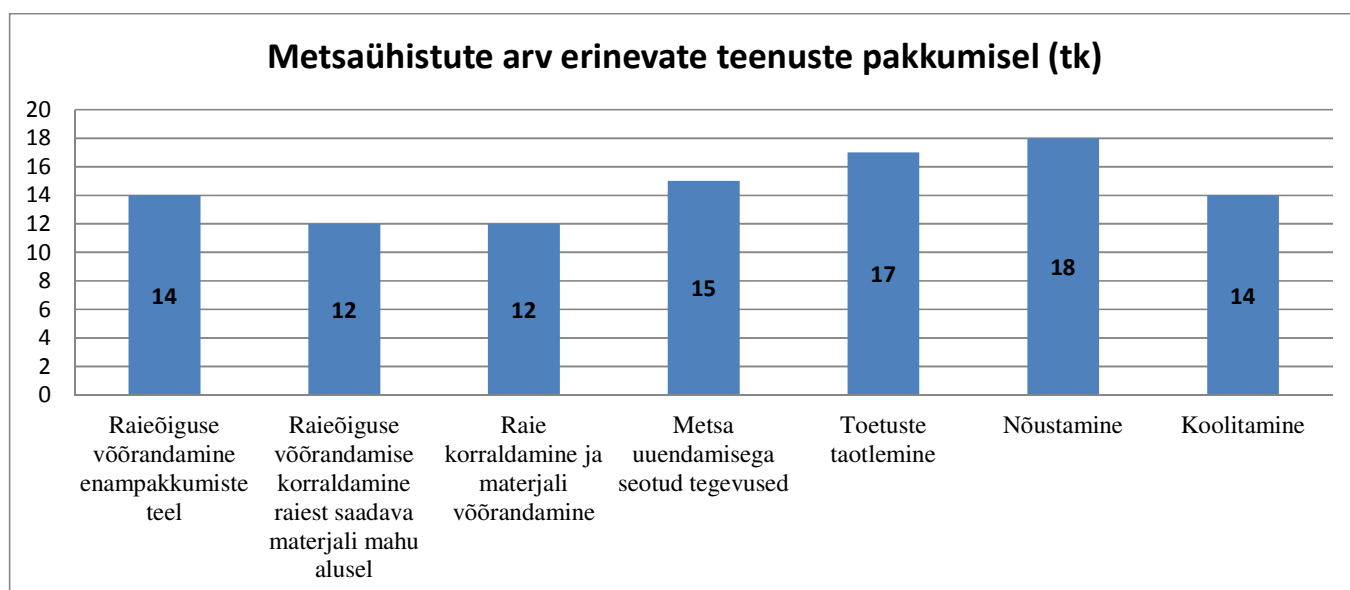
26% ühistutest märkis ära, et kasutab metsaomanikega suhtlemisel ajakirjanduse abi (artiklid, kuulutused jms). See number on tegelikkuses kindlasti suurem, kuna see vastus ei olnud valikute seas. Kahel korra märgiti ära ka „Facebook“ ja ühe korra „Google Drive“.

Kui metsaühistutelt küsida, kas on vajadust ka teiste kommunikatsioonikanalite järgi, siis enamik vastasid: „EI“. 15% ühistutest siiski sooviksid oma suhtluskanalite valikut suurendada.

Lisaks mainiti paaril korral, et võiks olla rakendatud metsaühistute infosüsteem, kus metsaühistu ja metsaühistu liige saaksid omavahelisi dokumente hallata. Samuti sooviti ühistutele ühtset kodulehe platvormi.

3.3. Milliseid teenuseid pakub metsaühistu

95% vastanud metsaühistutest pakuvad teenusena nõustamist, 89% metsaühistutest pakuvad toetuse taotlemise võimalust, 79% metsa uuendamise seotud tegevusi, 74 % korraldab enampakkumisi kasvava metsa raieõiguse võõrandamiseks ja korraldavad metsaomanikele koolitusi.

Lisaks mainiti teenustena veel metsatöövahendite rentimist laenutamist (16%) ja metsamajandamiskavade tellimist (10% vastanutest). Ühe korra nimetati ka ühishankeid, metsaparandust ja metsakaitset.

Metsaühistu juhtidel jäi mainimata üks enesest mõistetav, kuid väga oluline teenus – metsaühistu peab kaitsma metsaomanike huve nii kohalikul ja miks mitte ka riiklikul tasandil. Ilmselt puudub täna metsaühistutel selle teenuse osutamiseks piisav võimekus.

3.4. Teenused, mida metsaühistud võiks veel pakkuda

Peamiste teenustena, mida metsaühistu võiks veel pakkuda, mainiti metsakasvatustlike tööde teostamist (eriti noore metsa hooldus ja istutamine) ja õigusabi metsateemadel. Leiti, et

metsäühistud ei oma võimekust hoida teenuse pakkujaid palgal (kuna töö sesoonne), kuid usaldusväärsete koostööpartnerite abil oleks see võimalik. Probleemiks on, et ettevõtjad ei julge ennast lepinguliselt metsäühistutega siduda: nende peamised partnerid on RMK ja teised suuremad juriidilised ettevõtjad. Õigusabi osutamise takistuseks on teenuse kallidus ja kompetentsi puudus.

Lisaks mainiti teenustena ära metsakorraldust ja metsa väärtuse hindamist. Ühistud, kes veel ei paku kvaliteetset nõustamis- ja ühismüügi teenust plaanivad hakata ka neid teenuseid rakendama.

Siiski on ka ühistuid, kes ei plaani mingeid tegevusi lisada, kuna tegevused ümberringi toimuvad suuremas osas projektipõhiselt ning pole selge, millised nõuded esitatakse projektide elluvijatele aastatel 2014 - 2020.

3.5. Teenuste kvaliteedi muutus

Teenuste arv, mahud ja kvaliteet on reeglina võrreldes näiteks viieaastataguse ajaga oluliselt muutunud. Mahud on mitmeid kordi suurenenud. Kui viis aastat tagasi alles räägiti teatud teenustest, siis nüüd on teenused rakendunud ja saadakse hästi hakkama. Teenuste kvaliteedi tõstmiseks ei tohiks lähiajal metsäühistutele uusi suuremaid kohustusi juurde anda.

On mitmeid põhjuseid, miks teenuste mahud on suurenenud. Eelkõige on see seotud siiski liikmete arvu suurenemisega. Metsäühistutesse koondunud metsaomanike arvu suurendamine on metsanduspoliitikas olulisel kohal ning seda protsessi mõjutatakse 11.02.2009 vastuvõetud keskkonnaministri määruse [„Erametsanduse toetuse andmise alused, toetuse taotlusele esitatavad nõuded, taotluse hindamise kord ja hindamiskriteeriumid, toetuse tagasinõudmise kord, kinnituskirja vorm ja nõuded sisule ning metsa inventeerimise ja metsamajandamiskava koostamise toetuste täpsustatud määrad“](#) §13 kaudu.

(5¹) Metsäühistu toetust võib taotleda metsäühistu, kelle liikmete arv on:

- 1) alates 2012. aastast vähemalt 120;
- 2) alates 2013. aastast vähemalt 200;
- 3) alates 2014. aastast vähemalt 320;
- 4) alates 2015. aastast vähemalt 480.

Kuna metsäühistu toetuse saamise tingimused eelistavad suuremaid ja enam teenuseid pakkuvaid metsäühistuid, siis leidub ka metsäühistud, kelle tegevus on aastatega kahanenud.

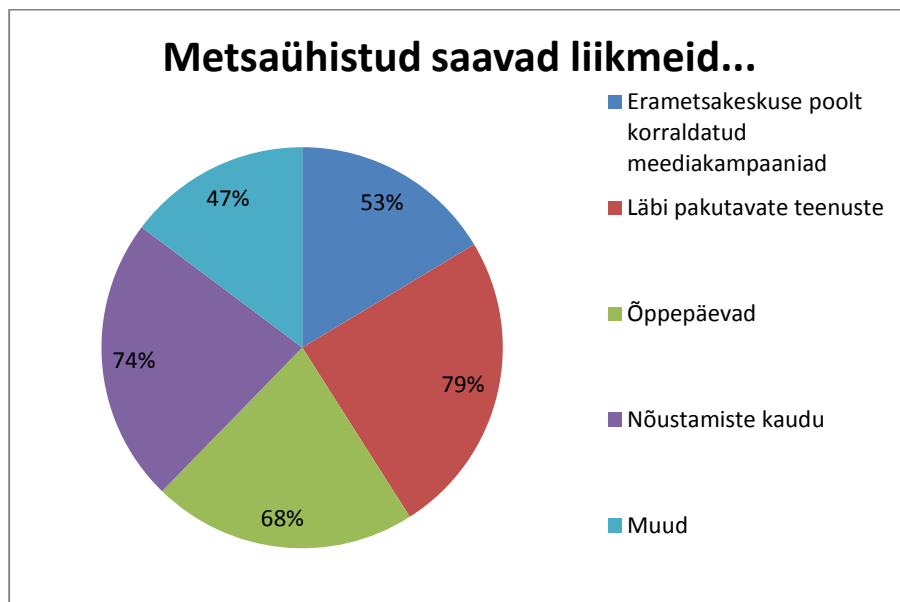
Teenuste kvaliteedi puhul heidetakse peamiselt ette nõustamisteenuse kvaliteedi langust.

Arvamus:

Viis aastat tagasi oli metsafirmades palgal vähem metsakonsulente (metsataksaatoreid) ning seepärast oli konsulentide poolt pakutav teenus usaldusväärsem. Nüüd on igal vähegi suuremal metsa- ja kinnisvarafirmal palgal oma metsakonsulent ning metsaomanikel on väga raske aru saada, kas antud konsulent on erapooletu või kelle huvide eest ta seisab.

3.6. Kuidas metsaühistu saab juurde uusi liikmeid

Metsaühistud usuvad, et nad saavad ja on saanud uusi liikmeid ennekõike tänu metsaühistute poolt pakutavatele teenustele (79% metsaühistutest) ning nõustamiste kaudu, kus konsulent soovitab pöörduda abi saamisel metsaühistute poole (74%). 68% metsaühistutest peavad oluliseks liikmete saamise kanaliks õppepäevi ja 53% SA Erametsakeskus poolt korraldatud meediakampaaniaid.

21% metsaühistutest usub, et rahulolev liige reklaamib enda ühistut teistele metsaomanikele ja toob seeläbi liikmeid juurde. Lisaks mainiti ära veel tegelemist koolilastega, artiklite avaldamine ja mitmel korral ka metsamajandamiskavade tellimine ja lahtiseletamine.

Liikmete saamisel esineb vahel ka takistusi. Näiteks peetakse oluliseks, et metsaühistu liikmetel võiks olla toetuse taotlemisel eeliseid mitteliikmete ees. Takistuseks peetakse inimeste umbusku, kuna eramets ja selle majandamine on väga isiklik teema. Omanikel on vähe informatsiooni selle kohta, et miks peaks toimetama just läbi metsaühistu ja mitte omapead. Takistab "pettasaamise" hirm raie- ja muudes metsanduslikes töodes.

4. Koostöö

4.1. Koostöö teiste metsaühistutega

Üldiselt võib öelda, et mingisugune koostöö metsaühistute vahel ikkagi toimub. Osadel ühistutel ei ole probleeme, kuid ülekaalus on soov, et koostöö toimiks paremini. Enamasti toimub koostöö naaberühistutega ja on seotud majanduskoostöö ning metsakultiveerimismaterjali soetamisega. Samas leiab enamus metsaühistu juhte, et probleeme sellel vallas veel on. Mitmete ühistute tegevus ei ole läbipaistev ning isiklikud ärihuvid on tähtsamad metsaomanike huvidest. Samuti leidub ühistuid, kes ei paku metsaomanikule korrektselt kõiki vajalikke teenuseid.

Lisaks märgiti ära, et liikmete arvu optimeerimine on muutnud naaberühistud kiivateks konkurentideks.

Arvamus:

Kuna metsaomanike organisatsioonid on väga erineva liikmeskonnaga ning erinevate huvidega, on raske ka koostööd teha.

Arvamus:

Metsaühistud suunavad kliente omavahel. Kui mets asub naaberühistu maal, siis on hea kui sealne ühistu ka töö korraldab.

Arvamus:

Ühistud peaksid oma võimeid selgemini hindama ning kaardistama. Ühe või kahe töötajaga üle-eestiline ühistu on võimatu. Vaja oleks metsaomanikule anda võimalikult täpne sõnum, mida ühistu teeb ning kus piirkonnas ta seda teeb.

4.2. Koostöö konsulentidega

Mida ootab metsaühistu konsulendilt?

Metsaühistud ootavad konsulentidelt kvaliteetset ja kiiret metsaomanike teenindust. Konsultatsiooni saamise järel ei peaks kontakt lõppema vaid konsulent peaks suutma isiku viia selleni, et hakataks tundma huvi ühistu ja ühismajandamise vastu. Konsulent peaks nägema ühistus kindlat partnerit, kuhu metsaomanik suunata edasiste tegevuste (raied, turustamine, erinevate toetuste taotlused, abi uuendamisel jne) elluviimiseks.

Konsulent peaks olema aus, soovima tõeliselt metsaomanikke aidata, erapooletu ja pidama kinni tähtaegadest.

Kuidas toetab metsaühistu konsulenti?

Kolmandik metsaühistuid pakub konsulentidele võimalust metsaomanikke teenindada ühistule kuuluvas kontoris. Enamus metsaühistuid suunab abivajavad metsaomanikud sobiva konsulendi juurde. Oluliseks peetakse konsulendiga infovahetust: nõustamiseks vajalike dokumentide ja informatsiooni andmine, tagasiside metsaomanikult, teavitamine uutest võimalustest ja arengutest erametsanduse süsteemis.

4.3. Koostöö Eesti Erametsaliiduga

Pea pooled vastanud metsaühistutest leidsid, et koostöö Eesti Erametsaliiduga on nõrk või olematu või ei soovi sellel teemal vastata. Ülejäänud vastasid, kas väga hea, hea või normaalne.

Negatiivsete asjadena toodi välja järgmised argumendid:

- Vaja oleks riigi rahast sõltumatut ja otsustes iseseisvat EEML-i. Erametsaliidu seisukohad peaks olema kujundatud metsaühistute poolt, ent käesoleval hetkel tundub vastupidi olevat. Erametsaliidust on saanud mugavusparter tema põhirahastajale.
- EEML on kaugenenud ühistutest ja ajab kohati majanduslikelt võimekate metsaomanike asja. Tekkimas on ignorantsus EEML-i suhtes.
- Erametsandus peaks olema peremetsakeskne, mitte suuromanike ja raiefirmade keskne.
- Liikmemaksu kohustus on liiga suur, selle eest saaks hulk tegevusi metsaomaniku jaoks tehtud.
- Kui arenduse ja nõuandva toega tegeleks või suudaks tegeleda Erametsaliit (EMK asemel), siis metsaühistud liidust välja ei astuks.
- Ühistutele peaks selgitama Erametsaliitu kuulumise olulisust. Ühistud lähevad järjest suuremaks ja tugevamaks ning tunnetavad, et saavad oma huvide kaitsega ise hakkama. Võib-olla kohalikult tasandil saavad, aga kui ministeeriumile või mõnele kolmandale osapoollel on vaja sisendit metsaomanikelt, siis ilmselt ühest metsaühistust ei piisa.

Positiivseid näiteid:

- Meie koostöö Erametsaliiduga on hea. Meie liikmed ei ole kurtanud, et Erametsaliitu meil vaja ei ole.
- Meie ühistu põhikirjaline eesmärk on liikmete kaasamine üleriigilisse struktuuri ja seetõttu me EEML-i kuulumegi. Meil on EEML-iga ühtsed eesmärgid.

4.4. Koostöö SA-ga Erametsakeskus (EMK)

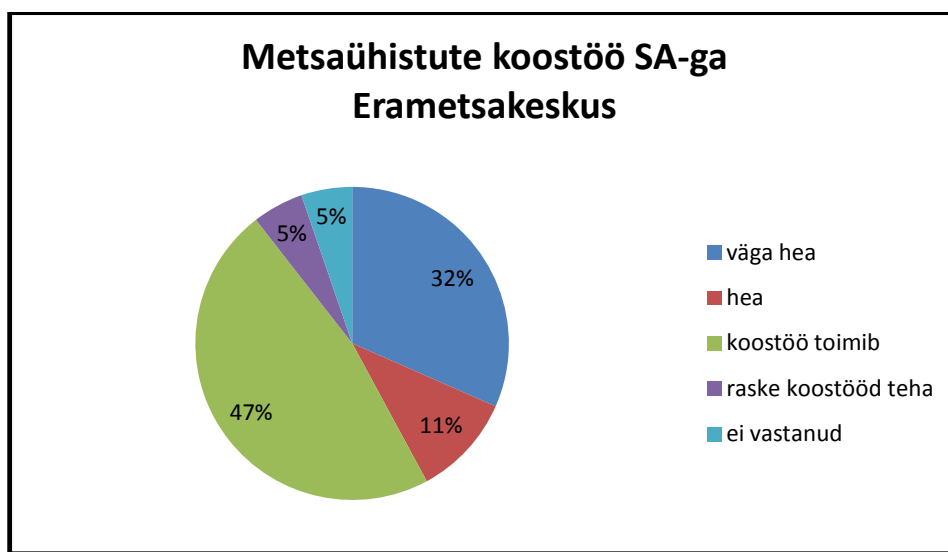
Metsaühistute ja SA Erametsakeskus vaheline koostöö on seotud peamiselt toetuste taotlemisega, koolitustega ja muu info vahetamisega.

Metsaühistute arvamused, mida EMK peaks koostöö parandamiseks muutma:

- Toetustaotluste menetlemise kiirendamine.
- See millega EMK tegeleb on õige, kuid EMK-ga me kahjuks liituda ei saa. Kas EMK ambitsioonikad ja ka õiged tegevus/arendussuunad ei pärsi Erametsaliidu eksisteerimist? Võibolla peaks osa funktsioone siin üle andma Erametsaliidule.
- Täiesti reorganiseerida tuleks e-pria kaudu taotluste esitamine, sest e-pria kaudu taotluste esitamine on pehmelts öeldes ülimalt keeruline, ajakulukas, taotluste printimine mahukas jne.
- EMK võiks turule toodava puidu andmete esitamise ja vormi osas olla paindlikum.
- EMK nõukogus võiksid olla ka sõltumatud metsateadlased, ettenägelikud finantsspetsialistid.
- EMK peaks tunnustama rahvusvaheliselt tunnustatud ühistegevuse põhimõtteid ning lähtuma sellest ka metsandusliku ühistegevuse arendamisel Eestis.

Positiivsed näited:

- Positiivne on EMK poolt korraldatavad koolitused ja infopäevad metsaühistutele, ka kaasamine tööruhmadesse.
- Kõikidele küsimustele on leitud ühiselt head lahendused.
- Koostöö on tihe tänu pidevatele projektidele ja toetuste taotluste vormistamisele.
- Info liigub aegsasti ja konkreetselt.

4.5. Koostöö ühistute poolt loodud üle-eestiliste majanduskoostöö organisatsioonidega

Praeguseks on metsaühistute poolt loodud kaks majanduskoostöö organisatsiooni Keskühistu Eramets ja Eesti Puidumüügi Keskus, mis tegelevad ühispuidu müügiga.

Metsaomanike poolt on loodud lisaks Metsa Hoiu-Laenuühistu, mis tegeleb oma liikmete raha hoiustamisega, liikmetele laenu andmisega, laenuressursi vahendamisega ja klientide nõustamisega majandusküsimustes.

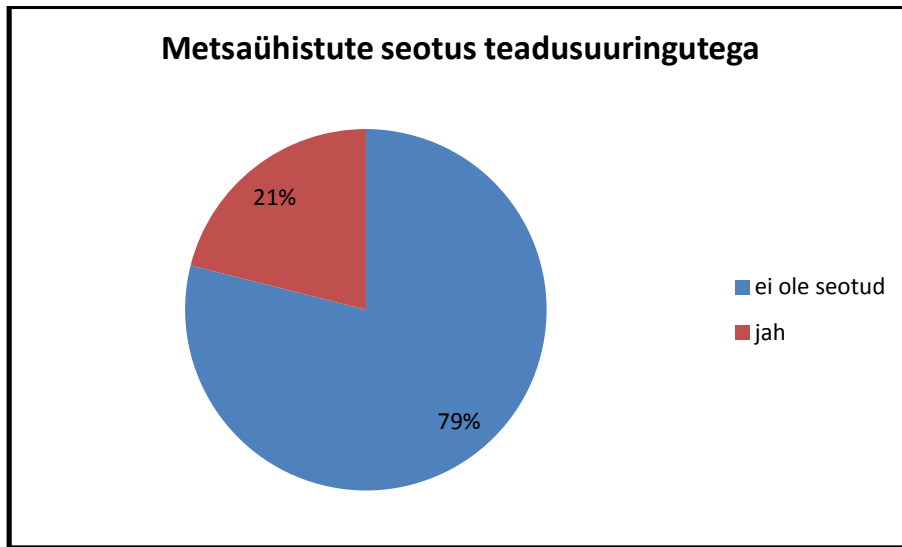
7 metsaühistut (37% vastanutest) tunnistavad, et koostöö ühistute poolt loodud majanduskoostöö organisatsioonidega puudub.

Põhjused, miks ei ole koostööd tehtud, on erinevad:

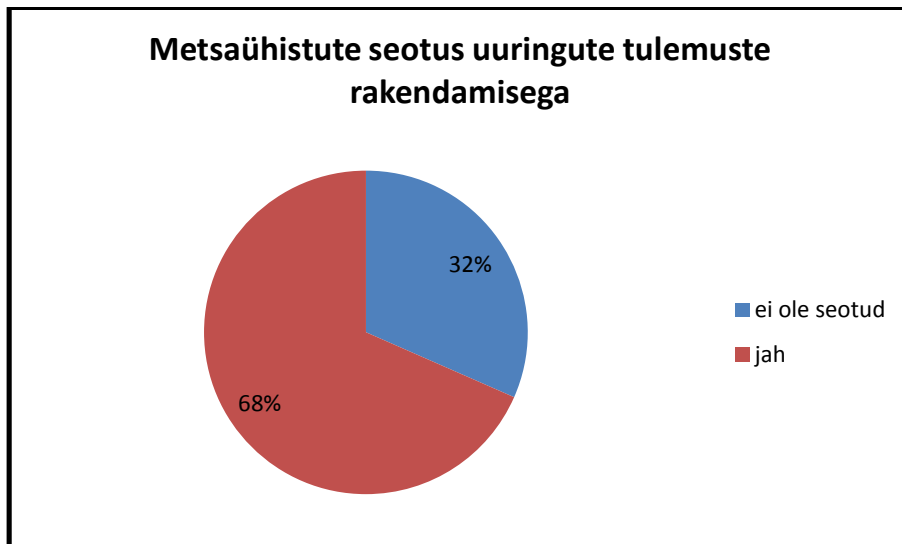
- Täni on nendes organisatsioonides toimuvat vähe avalikustatud. Selline tegutsemine ei ärata täit usaldust nende vastu.
- Olen soovinud Harjumaal koostööd teha aga pole õnnestunud. Väidetavalt nad ei tee raietöid Harjumaal.
- Meil on metsaseltsi liikmed mõned metsandusettevõtted, saame nendega hakkama.
- Majanduskoostööga pole ühinenud, näiteks meil on paremad puiduhinnad kui ühismüügil.

4.6. Koostöö teadusasutustega

Ligikaudu 80% metsaühistutest ütleb, et koostööd teadusasutustega teadusuuringute eesmärgil ei tehta. 20% väidab, et on teadusuuringutega seotud, millest näitena saab välja tuua rajatud metsauuenduse katselapid ja proovitükid erinevate noorendikuhoolduse võtete mõju uurimiseks.

70% metsaühistutest proovivad ennast siiski teadustulemustega kursis hoida, infot oma liikmetele edastada ja tulemusi ellu rakendada. Mõned ühistud on selles osas aktiivsemad, mõned vähem. 30% ei ole teadusuuringute tulemustega kursis. Võib-olla peaks EMK korraldama koolituspäevi ka huvitavamate teadusuuringute tutvustamiseks.

5. Ühistegevuse olevik ja tulevik

5.1. Hästi toimiv metsaühistu

Metsaühistu juhtide vastuste põhjal võib öelda, et hästi toimiv ja tuleviku metsaühistu peaks olema hea mainega, usaldusväärne ja suutma pakkuda metsaomanikule operatiivselt mitmekülgseid teenuseid (majanduskoostöö, koolitused, nõustamised ja muud erametsandust puudutavad teenused).

Lahku läksid arvamused, kas metsaühistu peaks olema finantsiliselt sõltumatu või riik peaks jätkama ühistute toetamist. Ilmselt metsaühistud, kes majandustegevusest suurt kasu ei lõika, soovivad metsaühistu toetuse jätkumist ka tulevikus. Arvati, et metsaühistu toetuse määramise aluseks peaksid olema erinevad mõõdikud, sest ka väiksemad metsaühistud vajavad metsaühistu toetust.

Oli arvamusi, et hea metsaühistu on see, mille liikmed panustavad oma aega, energiat ja tarkust oma ühistusse ning on oma metsaühistuga rahul. Seda, mida arvavad erinevad ametnikud ja teised osapooled, ei oma tegelikult suurt tähtsust.

Eesmärkide saavutamisel nähti peamiste takistajatena väikest liikmeskonda ja ühistu rahalisi võimalusi. Leiti, et ühistu liikmete arvu suurenemine peaks olema loomuliku protsessi käik. Praegu seadusesse kirjutatud numbrid on liiga järsu tõusuga. Lisaks arvati, et inimesed pole harjunud metsi majandama ning üldine arvamus on, et hea mets tekib ja kasvab iseenesest ning sekkumist pole vaja.

5.2. Metsaomanike ühistegevus ja arengusuunad

Arvatakse, et hetkel on metsaomanike ühistegevus arenemas, kuid üsna algusjärgus ja nõrgas seisus. Praegu saame pigem rääkida metsaühistute ühistegevusest. Probleemideks on traditsioonide puudumine ja nõukogudeaegne mentaliteet. Kui riik ei toetaks metsaühistuid ja ühistegevust, siis tõenäoliselt ka ei toimiks mingit ühistegevust ei metsaomanike ega metsaühistute vahel. EMK peaks jätkama kõigi aktiivselt tegutsevate ühingute toetamist, et ei tekiks arenemisel ebavõrdset olukorda. Ära peaks kaduma tühjade nimekirjade ja ärihuvide toetamine.

Ühistegevust nähakse ikkagi tõusuteel olevat. Kui tulevikus suunata omanikud tegevusse läbi ühistute ja ühistud saavad pakkuda pikema aja jooksul usaldusväärset teenust oma liikmetele, siis võiks ehk tekkida ka parem metsaomanike ühistegevus. Tulevikus loodetakse, et ühistud keskenduvad oma liikmete metsade majandamisele ning vähem muidu eksisteerimisele.

Leitakse, et tulevikku on raske planeerida, kuna palju on projektipõhist tegevust.

Ühistegevus peab ennast veel tõestama!

5.3. Metsanduse tugisüsteem tervikuna

Tugisüsteemis tervikuna nähakse samuti probleeme, kuid loodetakse, et liigutakse õiges suunas. Igas maakonnas on vähemalt üks tegutsev metsaühistu, kuid ühistute arengutempot peetakse liiga aeglaseks ning tase on väga ebahütlane.

Oluliseks peetakse, et meil on erinevalt lõunanaabritest mingisugune süsteem siiski olemas.

Mitmed vastajad tõid välja probleeme toetustega. Probleemsed on nii metsaühistutele suunatud toetused kui ka metsaomanikele suunatud toetused. Metsaühistu toetuse taotlemine peaks olema lihtsam ja mitte niipalju sõltuma liikmete arvust. Toetused üldiselt peaksid olema suunatud rohkem väikeomanikele, mitte suurfirmadele. Toetused nii metsaomanikule kui ühistutele on praegusel hetkel olulised.

Arvamus:

Kuna meie ühistu alles alustas oma tegevust, siis on antud ühistu probleemiks oma vajalike liikmete arvu kokku saamine. Seetõttu ei saa ühistu juurdepääsu metsaühistu toetustele ning seeläbi on ühistu kiire areng ja konkurentsivõime takistatud.

Head on süsteemis metsamajandamiskava toetus, metsauuendus toetus jne, tänu millele on metsaomanikel (ühistu nõustamise tagajärjel) tekkinud palju suurem huvi oma metsi majandada ja hooldada.

Arvamus:

Paha on vaadata seda, kui suured toetusrahad liiguvad nõuandeteenusega. Samuti on paha vaadata neid isikuid, kes röövivad suurema osa sellest toetusest. Kui nõuande toetus läheb metsamajanduskava lahti rääkimiseks, siis on midagi väga valesti.

Nõuandetoetus peaks lõppema metsateatisega ja/või liikme ühistusse toomisega, kus pakutakse metsaomanikule võtmed kätte teenust.

Arvamus:

Tuleb näha, et ühistute tugevamaks muutudes ei jagata ümber puiduturgu vaid kasutatakse ära seni kasutamata tootmispotentsiaali.

Arvamus:

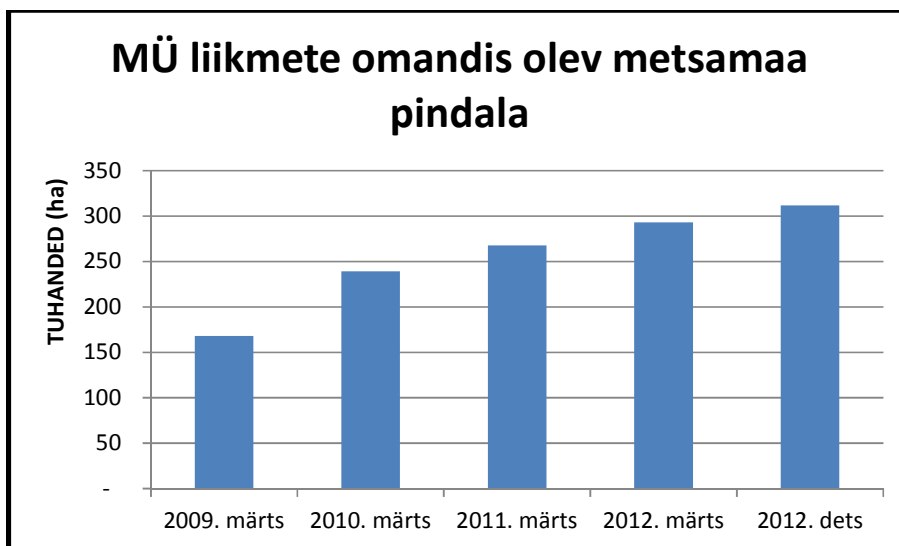
Riik peaks lõpuks aru saama, et toetustega ei toetata mitte metsa, vaid metsaomanikke. Ja seepärast tuleks toetada neid, kes tegelikult vajavad toetust ning kelle toetamine toob ühiskonnale kõige suuremat ja mitmekülgsemat kasu.

6. KOKKUVÕTE

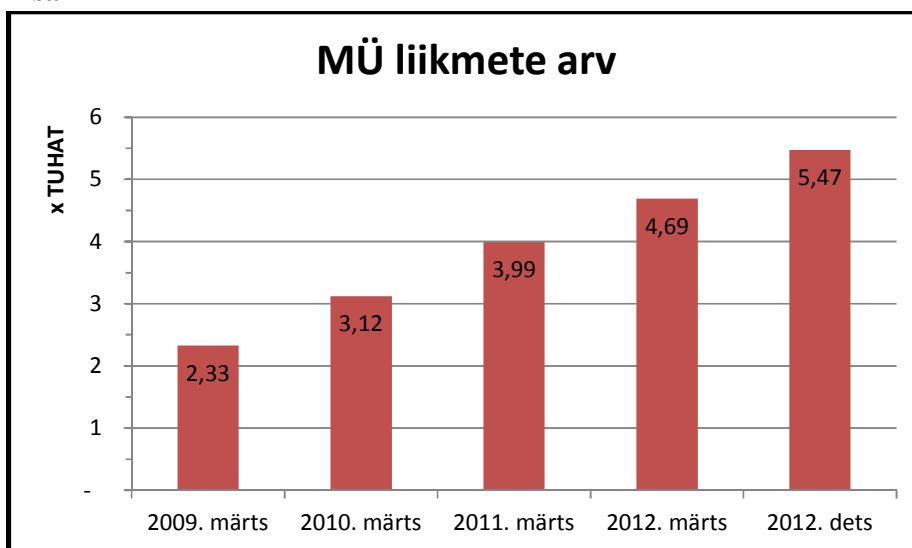
- ✓ Metsäühistud kavandavad oma tegevusi suhteliselt sarnaselt, kuid pakutavate teenuste mahud ja kvaliteet on väga erinevad. Metsäühistud võiksid koostada arengukavad, mis aitaksid tegevusi ka pikemas perspektiivis kavandada.
- ✓ Peamised teenused, mida metsäühistud pakuvad on:
 - Nõustamise teenus
 - Toetuste taotlemine
 - Metsa uuendamisega seotud tegevused
 - Koolituste korraldamine
- ✓ 74% metsäühistutest korraldab enampakkumisi kasvava metsa raieõiguse võõrandamiseks.
- ✓ 63% pakuvad teenusena raieõiguse võõrandamise korraldamist raie saadava materjali mahu alusel ja 63% ühistutest korraldavad ka ise raiet ja võõrandavad raie käigus saadud materjali.
- ✓ Peamiste teenustena, mida metsäühistud võiksid veel metsaomanikele pakkuda, mainiti metsakasvatustööde teostamist (noore metsa hooldus ja istutamine) ja õigusabi osutamist metsateemadel. Samas leiti, et teenuste rakendamisel on veel mitmeid taksitusi.
- ✓ Metsäühistud usuvad, et enim liikmeid on nad saanud ennekõike metsäühistute poolt pakutavatele teenustele ning konsulentidele, kes pakuvad nõustamisteenust. Oluliseks kanaliks peeti ka õppepäevi ja Erametsakeskuse poolt korraldatavaid meediakampaaniaid. Ettepanekutena, kuidas liikmete arvu veel tõsta, toodi välja, et metsäühistu liikmel võiks olla toetuse taotlemisel eeliseid mitteliikme ees. Inimesel peaks olema kindel arusaam, et toimetamine koos metsäühistuga on talle kasulikum kui omapead.
- ✓ Hea koostöö erinevate metsanduslike organisatsioonidega on tihti kinni isikute omavahelistes suhetes või tuleb teadmatusest teiste organisatsioonide tegemistest.
- ✓ Peaksime erametsanduses rohkem koostööd tegema teadusasutuste ja teadussaavutustega. Erametsakeskus saaks sellel koostöösuunal tugisüsteemile abiks olla.
- ✓ Ühistegevus on veel algusjärgus kuid jõudsalt arenemas. Ühistute toetamine peaks jätkuma, kuid mitte lähtuma ainult liikmete arvu suurusel, vaid ka pakutavatest teenustest ja kvaliteedist. See on vajalik, et ka uued metsäühistud saaksid oma tegevust alustada ja pakkuda olemasolevatele edasiviivat konkurentsi. Toetused nii metsaomanikule kui ühistutele on praegusel hetkel olulised.

7. LISAD

Lisa 1

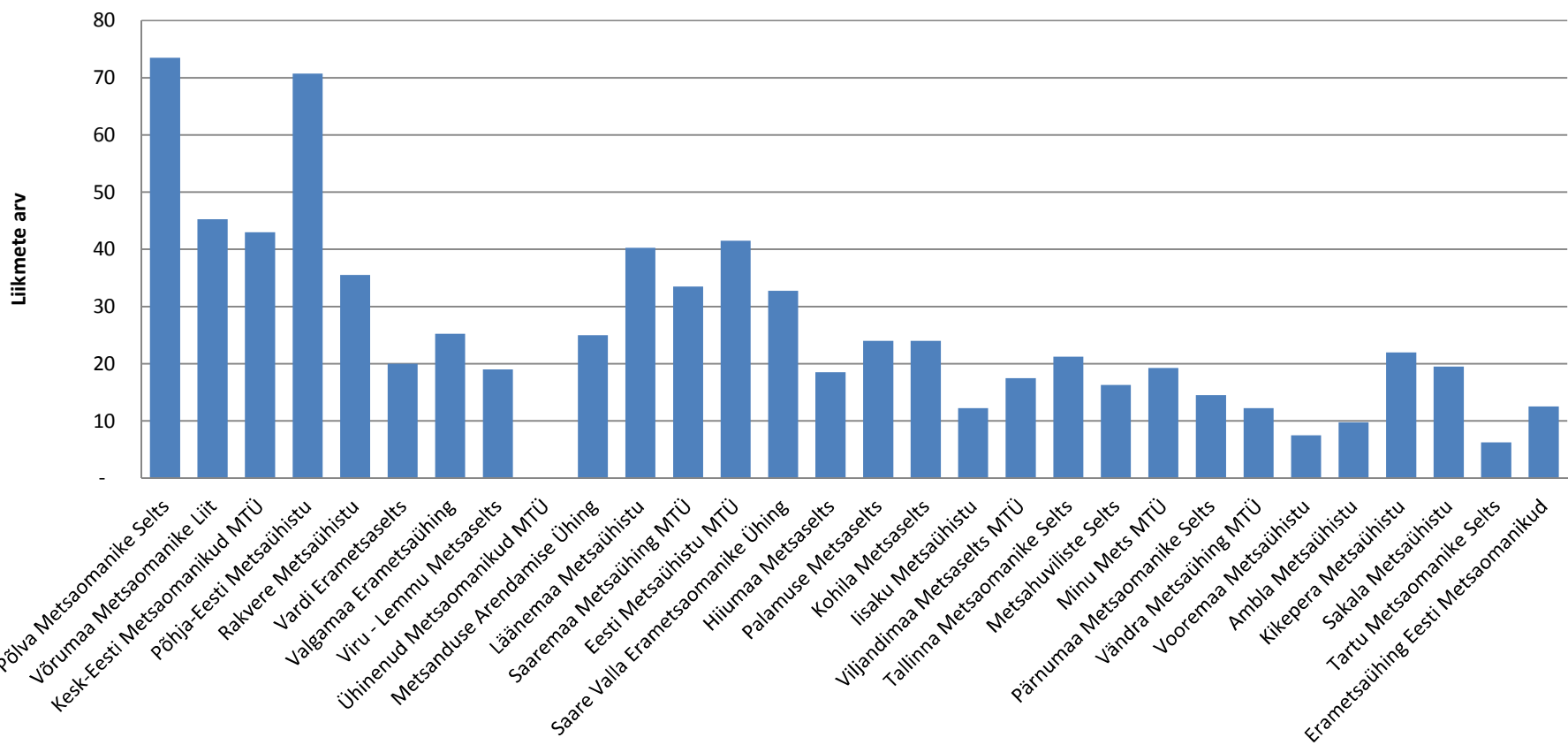

Lisa 2

Lisa 3

KOLME AASTA KESKMINE LIIKMETE JUURDEKASV

Lisa 4

Makstud toetuse mahud 2011													
Metsaühistu nimi	Rühmanõustamine			Puidu ühismüük					Koolimets	Tugisüsteemi arendamine	Baasraha	KOKKU	
	nõustamiste arv	Kasu saanud metsaomanike arv	Taotletav summa (eur)	Raieõiguse võõrandamine (tm)	Ümarpuidu müük (tm)	Hakke müük (m ³)	Kasu saanud metsaomanike arv	Taotletav summa (eur)	Taotletav summa (eur)	Taotletav summa (eur)	Taotletav summa (eur)	Taotletav summa (eur)	
Valgamaa Erametsaühing	4	130	1 997,9 €	0	1040	0	5	9 425,0 €	2 039,3 €	0,0 €	1 580,0 €	15 042,2 €	
Vardi Erametsaselts	1	27	576,0 €	0	0	0	0	0,0 €	0,0 €	0,0 €	1 630,0 €	2 206,0 €	
MTÜ Hiiumaa Metsaselts	9	188	2 126,2 €	2308	0	0	6	105,0 €	0,0 €	0,0 €	1 032,3 €	3 263,6 €	
Põlva Metsaomanike Selts	8	276	4 473,1 €	6280	37824	0	137	15 978,0 €	3 073,0 €	0,0 €	2 939,7 €	26 463,8 €	
Metsahuviliste Selts	1	13	575,6 €	9121	0	0	8	8 024,4 €	0,0 €	0,0 €	1 000,0 €	9 600,0 €	
Rakvere Metsaühistu	0	0	0,0 €	0	15508	765	129	13 297,0 €	0,0 €	0,0 €	1 800,0 €	15 097,0 €	
Kikepera metsaühistu MTÜ	10	178	1 672,9 €	5150	0	0	12	5 665,5 €	0,0 €	0,0 €	863,6 €	8 202,1 €	
Võrumaa Metsaomanike Liit	7	165	2 550,3 €	3975	16957	0	138	15 978,0 €	3 196,0 €	1 440,0 €	3 230,0 €	26 394,3 €	
Ambla Metsaühistu	6	261	3 123,6 €	0	0	0	0	3 535,4 €	200,9 €	234,0 €	788,2 €	7 882,1 €	
Metsanduse Arendamise Ühing MTÜ	4	141	2 036,9 €	17235	0	0	30	5 374,1 €	1 017,1 €	0,0 €	940,0 €	9 368,0 €	
Palamuse Metsaselts MTÜ	2	24	752,5 €	8396	0	0	15	2 649,2 €	1 120,0 €	0,0 €	840,0 €	5 361,7 €	
Minu Mets MTÜ	6	104	2 705,4 €	13332	0	0	15	1 539,9 €	410,6 €	0,0 €	860,0 €	5 515,9 €	
MTÜ Kohila Metsaselts	3	64	1 054,7 €	2000	1820	861	9	3 068,2 €	1 168,6 €	170,3 €	900,0 €	6 361,8 €	
Läänemaa Metsaühistu	5	74	2 764,4 €	1938	0	0	13	4 500,0 €	0,0 €	0,0 €	860,0 €	8 124,4 €	
Pärnumaa Metsaomanike Selts	6	106	3 395,7 €	1639	0	263	6	3 380,0 €	0,0 €	1 237,0 €	1 010,0 €	9 022,7 €	
MTÜ Viljandimaa Metsaselts	11	275	6 336,0 €	0	0	0	0	0,0 €	0,0 €	1 224,0 €	900,0 €	8 460,0 €	
Viru-Lemmu Metsaselts	4	147	1 025,4 €	3835	6400	495	19	3 947,4 €	0,0 €	486,0 €	820,0 €	6 278,8 €	
Erametsaühing Eesti Metsaomanikud	5	102	2 879,4 €	0	0	0	0	0,0 €	788,3 €	0,0 €	810,0 €	4 477,7 €	
MTÜ Iisaku Metsaühistu	1	22	488,0 €	7907	2345	0	60	8 344,1 €	0,0 €	0,0 €	1 060,0 €	9 892,1 €	
Harjumaa Metsaomanike Liit	4	96	1 816,5 €	5486	6206	279	18	12 918,3 €	0,0 €	0,0 €	2 109,0 €	16 843,9 €	
Tallinna Metsaomanike Selts	13	353	2 469,9 €	0	0	0	0	1 543,9 €	0,0 €	0,0 €	830,0 €	4 843,8 €	
Saaremaa Metsaühing	7	102	2 263,6 €	7650		561	21	2 986,5 €	0,0 €	0,0 €	1 070,0 €	6 320,0 €	
MTÜ Saare Valla Erametsaomanike Ühing	2	30	485,5 €	8322	3799	782	19	5 166,0 €	0,0 €	323,6 €	900,0 €	6 875,1 €	
Sakala Metsaühistu	3	61	1 533,9 €	9335	20413	1760	123	6 636,9 €	0,0 €	0,0 €	948,6 €	9 119,4 €	
Tartu Metsaomanike Selts	0	0	0,0 €	0	0	0	0	4 144,9 €	0,0 €	0,0 €	720,1 €	4 865,0 €	
Kesk-Eesti Metsaomanikud MTÜ	13	418	6 427,9 €	13811	6466	0	17	15 978,0 €	604,0 €	756,0 €	2 770,0 €	26 535,9 €	
MTÜ Väandra Metsaühing	2	29	1 099,9 €	0	0	0	0	0,0 €	0,0 €	0,0 €	1 100,0 €	2 199,9 €	
KOKKU	137	3 386	56 631,2 €	127 720	118 777	5 765	800	154 185,7 €	13 617,8 €	5 870,9 €	34 311,5 €	264 617,1 €	

Lisa 5

Taotletud toetus/Planeeritud tegevuste mahud 2012								
Metsaühistu nimi	Rühmanõustamine		Puidu ühismüük		Koolimets	Tugisüsteemi arendamine	Baasraha	KOKKU
	Nõustamiste arv	Taotletav summa (eur)	Puidu müügi korraldamine (tm)	Taotletav summa (eur)	Taotletav summa (eur)	Taotletav summa (eur)	Taotletav summa (eur)	Taotletav summa (eur)
Rakvere Metsaühistu	2	1 140,0 €	13000	20 190,0 €	0,0 €	0,0 €	2 370,0 €	23 700,0 €
Viru-Lemmu Metsaselts	7	3 100,0 €	9000	6 160,0 €	1 000,0 €	990,0 €	1 250,0 €	12 500,0 €
Valgamaa Erametsaühing	3	1 728,0 €	7760	14 744,0 €	808,0 €	0,0 €	1 920,0 €	19 200,0 €
Kikepera Metsaühistu MTÜ	6	3 400,0 €	7000	7 670,0 €	0,0 €	0,0 €	1 230,0 €	12 300,0 €
Metsahuviliste Selts	1	575,0 €	10000	10 225,0 €	0,0 €	0,0 €	1 200,0 €	12 000,0 €
MTÜ Iisaku Metsaühistu	3	1 330,0 €	12000	9 650,0 €	0,0 €	0,0 €	1 220,0 €	12 200,0 €
MTÜ Viljandimaa Metsaselts	11	6 336,0 €	0	0,0 €	3 196,0 €	2 078,0 €	1 290,0 €	12 900,0 €
Tallinna Metsaomanike Selts	12	6 908,0 €	0	0,0 €	0,0 €	0,0 €	1 270,0 €	8 178,0 €
Läänemaa Metsaühistu	4	2 304,0 €	5000	4 894,0 €	0,0 €	6 392,0 €	1 510,0 €	15 100,0 €
MTÜ Hiiumaa Metsaselts	15	4 600,0 €	5048	7 844,0 €	0,0 €	697,5 €	1 458,0 €	14 599,5 €
MTÜ Kohila Metsaselts	6	3 000,0 €	8000	8 430,0 €	900,0 €	0,0 €	1 370,0 €	13 700,0 €
Võrumaa Metsaomanike Liit	0	0,0 €	21000	29 060,0 €	0,0 €	6 345,0 €	3 940,0 €	39 345,0 €
Ühinenud Metsaomanikud MTÜ	3	1 713,0 €	4765	5 718,0 €	1 800,0 €	3 639,0 €	1 430,0 €	14 300,0 €
Põlva Metsaomanike Selts	3	1 728,0 €	22438	31 633,7 €	1 749,0 €	5 659,4 €	4 530,0 €	45 300,0 €
Sakala Metsaühistu	5	2 420,0 €	10000	8 200,0 €	0,0 €	630,0 €	1 250,0 €	12 500,0 €
MTÜ Saaremaa Metsaühing	9	3 183,9 €	7669	3 737,5 €	343,1 €	0,0 €	1 790,0 €	9 054,4 €
Arved Viirlaiu Põhja-Eesti Metsaühistu	3	1 260,9 €	14138	21 970,4 €	0,0 €	6 390,0 €	3 320,0 €	32 941,3 €
Minu Mets MTÜ	8	4 608,0 €	0	0,0 €	610,0 €	6 392,0 €	1 290,0 €	12 900,0 €
Vardi Erametsaselts	2	808,2 €	0	0,0 €	0,0 €	711,0 €	2 260,0 €	3 779,2 €
Saare Valla Erametsaomanike Ühing	4	2 304,0 €	13792	10 055,9 €	0,0 €	1 350,0 €	1 540,0 €	15 249,9 €
Palamuse Metsaselts MTÜ	11	4 590,0 €	10162	5 440,0 €	2 300,0 €	0,0 €	1 370,0 €	13 700,0 €
Metsanduse Arendamise Ühing MTÜ	6	2 800,0 €	23005	7 281,8 €	3 102,0 €	2 741,0 €	1 770,0 €	17 694,8 €
Kesk-Eesti Metsaomanikud MTÜ	14	8 672,1 €	13950	12 620,3 €	3 037,2 €	6 392,0 €	3 720,0 €	34 441,6 €
Eesti Metsaühistu MTÜ	13	7 488,0 €	7192	1 870,0 €	0,0 €	6 392,0 €	1 750,0 €	17 500,0 €
MTÜ Väandra Metsaühing	0	0,0 €	0	0,0 €	0,0 €	1 440,0 €	1 182,9 €	2 622,9 €
Pärnumaa Metsaomanike Selts	6	2 734,0 €	6556	7 218,0 €	0,0 €	1 070,0 €	1 230,0 €	12 252,0 €
KOKKU	157	78 731,1 €	231 475	234 612,5 €	18 845,3 €	59 308,9 €	48 460,9 €	439 958,6 €